

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 182. Ne venialia quidem absque perfecta vel imperfecta contritione
remitti queunt, sive per Sacramenta, sive per Sacramentalia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

legitimè confessorum, sive peccati in confessione oblii: sic nova sic requiritur confessio, ut non requiratur nova seu distincta contritio, sed eadem contritio duplici formæ perinde subijci queat, ac idem ei subijci queat peccatum. Perinde etiam, ut eadem probatio duplici sententiæ perinde subijci potest, sicut eadem causa, dummodò nova fiat illius propositio, reique subjectio.

55 In aliis quidem Sacramentis eadem materia proxima, v. g. eadem absolutio, unctio, &c. diversis formis subservire nequit. Sed hoc ideo, quia impossibile est, quòd eadem absolutio, unctio, &c. semel exhibita, rursus postea exhibeatur: utpote actus transiens, nec moraliter perseverans, postquam transit. Contritio verò moraliter perseverat, etiam postquam physicè transit. Nec potest tamdiù præcedere formam in aliis Sacramentis, sicut contritio præcedere potest absolutionem in Sacramento Pœnitentiæ.

56 Et vide quid sequeretur, nisi vera foret assertio nostra. Sequeretur enim quòd infirmus, post absolutionem, recordatur peccati mortalis non confessi, tamen Confessarium revocaret, dicens, se velle & debere confiteri, si antequam novum conciperet dolorem, rationis usu privatus, cum concipere non posset, absolvi non posset. Quod videtur inconveniens.

Ad tertium respondeo cum Card. de Lugo, Reginaldo Rallero, &c. non esse necessarium, quòd intentio suscipiendi Sacramentum, vel confitendi, sit causa movens ad dolorem, vel quòd dolor ad confessionem dirigatur per intentionem distinctam à proposito servandi mandata, seu facienda quæ necessaria sunt ad reconciliationem cum Deo. Tum quia in hac intentione confitendi voluntas continetur. Tum quia sufficit quòd dolor ad Sacramentum referatur posteaquam conceptus est, tamen dum conciperetur, non occurreret memoria Sacramenti. Sufficit (inquam) quòd dolore antè concepto, nec retractato, poenitens utatur ad suscipiendum Sacramentum. Sufficit namque dolor cum spe veniæ, & voto præstandi reliqua. Nec amplius requirit Tridentinum sess. 14. c. 4. ubi explicans conditiones doloris, cum Sacramento requisiti, nihil insinuat de alia intentione, quàm proximè dicta.

57 Ad quartum respondeo 1.º. dolorem semel conceptum retractari per subsequentem lapsum in mortale peccatum. Utpote per quem retractatur odium & detestatio peccati, voluntasque amplius non peccandi.

58 Respondeo 2.º. per lapsum subsequentem in aliquod veniale, non retractari dolorem de aliis venialibus, nec de mortalibus. Quia odium & detestatio mortalium, voluntasque amplius ea non committendi, stat cum voluntate committendi aliquod veniale. Sicut & dolor de uno veniali, cum non dolore, imò cum affectu aliorum venialium. Neque enim legitimus de venialibus dolor necessariò se extendere debet ad omnia venialia, & quamvis dolor de mortalibus, ut legitimus sit, ad omnia mortalia se extendere debeat, non tamen ad omnia venialia. Dolor autem conceptus de aliis venialibus tamdiù permanere censetur (saltem habitualiter, quod in præfenti sufficit) quamdiù expressè non retractatur, nec in ea quis relabatur.

CAPUT CLXXXII.

Ne venialia quidem absque perfecta vel imperfecta contritione remitti queunt, sive per Sacramenta, sive per Sacramentalia.

59 Primum quia ut Augustinus dicit epist. 48. ne quemquam putes à quocumque sive magno, sive parvo peccato, ad correctionem sine poenitentia transire posse.

2.º. ut peccator, sive magnus, sive parvus, delicti veniam consequatur, voluntatem malam, Deoque injuriosam retractare debet per poenitentiam. Quæ in Sacramento (ut pars jus) formalis est contritio. Extra Sacramentum, dum peccata memoriæ non occurrunt, etsi non necessariò sit contritio formalis, saltem necessariò est contritio virtualis, quæ Deo quis sic afficitur, ut si memoriæ venialia occurrerent, ea propter Deum detestaretur.

Ad hoc porro ut contritio sufficiat ad remissionem venialium aliquorum, sufficere non debet ad remissionem omnium. Ad hoc etiam ut contritio sufficiat ad consequendam veniam omnium mortalium, eo ipso sufficere non debet ad remissionem venialium. Cum eo ipso non sit retractatio affectus ad venialia, quo retractatio est affectus ad mortalia.

Nec contrarium probat axioma: qui potest plus, potest & minus. Utpote quod procedit de minori contento in illo majori; secus si in eo nec formaliter, nec virtualiter continetur (neque enim potens docere Theologiam, eo ipso potens est docere agriculturam) contritio autem venialium, nec formaliter, nec virtualiter continetur in contritione mortalium: cum mortalium omnium non raro sit contritio, quæ ne quidem sit virtualis contritio venialium.

Ex dictis collige, cum qui venialia confitetur, de iis habere debere contritionem, cum proposito emendationis; non quidem extendente se ad emendationem omnium collectivè, sed omnium distributivè, seu singulorum. Tamen enim contritio mortalium esse debeat cum proposito vitandi omnia, tam collectivè, quàm distributivè; non sic est de venialibus. Cum humanæ vite infirmitas hoc non patiat. Ut enim S. Thom. ait 3.º. q. 87. a. 1. ad 1. homo in gratia constitutus, potest vitare omnia mortalia, & singula. Potest etiam vitare singula venialia; sed non omnia. Unde patet difficilem non esse de venialibus contritionem, sicut de mortalibus. Neque ex frequenti lapsu in venialia tam facile præsumi defectum contritionis, quàm ex frequenti lapsu in mortalia. Quòd enim in confessa venialia frequenter quis relabatur, provenit ex impossibilitate vitandi omnia. Ob quam proximè dixi non esse necessarium propositum vitandi omnia, sed propositum vitandi singula, cui venialia confitens addere debet propositum majori studio vigilandi ad eorum diminutionem. Ad quam vigilantiam, seriumque consensum Christiani omnes, ac præsertim Religiosi tenentur (vi obligationis seriò & sincerè tendendi ad perfectionem, proficiendique in via virtutis in qua non proficere, juxta sanctos Patres deficere est) neque enim ad majorem in dies profectum seriò emittuntur, qui peccata venialia, tamquam spiritualis profectus impedimenta, minuere seriò & sincerè non satagunt.

Cæterùm si sola quis venialia sine ullo confessatur dolore, & sine ullo emendationis proposito, mortali se crimine obstringit. Quia per hoc causa est irriti Sacramenti. Quod enim Philippus Faber, Professor Patavinus, ait, irritationem Sacramenti in re levi, solum esse veniale peccatum, admitti non potest. Quis Sacramentum reddere totaliter irritum & infructuosum, sive per indispositionem materiæ gravis, sive per indispositionem materiæ levis, non esse non potest irreverentia gravis. Quemadmodum non esse non potest injuria gravis, totalis occisio hominis, sive ense, sive acu fiat. Aliud esset, si quatuor dimittat venialia quis confiteretur, cum dolore sic se extendente ad tria, ut affectus remaneret ad quartum. Tunc enim Sacramentum non efficeretur totaliter irritum & infructuosum. h.º. quòd equidem subijceretur materia supra

sepra quam validè & fructuosè caderet absolutio. Nec cum venialibus contritis unum confitens non contritus, magis reus est peccati mortalis, quam aqua naturalis in baptismo adiciens guttulam olei; vel commissis venialibus mendaciter superaddens veniale non commisit. Quem communis sententia Doctorum solum accusat peccati venialis.

2265 Nec refert quòd peccati mortalis reus sit, qui inter formulas triticæ consecrandam Sacerdoti offert unicam hordeacæ. Hoc enim idè est, quia per hoc totaliter irritum reddit unum totale Sacramentum: utpote quod in plurium formularum consecratione totiplex est (saltem in ratione cibi spiritualis) quotuplex panis, qui consecratur. Quod minime contingit in absolute venialium: neque enim totiplex est Sacramentum, quotuplex absolvitur veniale peccatum.

CAPUT CLXXXIII.

Ne in altero quidem seculo, venialia absque Contritione remittuntur.

2266 Venialia post hanc vitam subinde remitti, Scriptura, & Patres passim omnes, omnes item Doctores tradunt, ita ut prorsus singularis sit opinio cuiusdam Recentioris de poenit. disp. 3. num. 63. & seqq. aientis, venialia post hanc vitam nunquam remitti, nec unquam contingere, quòd quis è vivis excedat cum solo veniali. Quia hoc ipso mortaliter peccare censet eum, qui de veniali ante mortem non poenitet. Quia salutem, inquit, suam hoc ipso contemnit.

2267 Si quis ab ipso felicitetur, quid in casu quo iustus violenta morte & improvisa moriatur, vel rationis uti statim post commissum veniale privatus, in illa privatione è vivis eripiat? Respondet, casum non cadere sub præsentem Dei providentiam, quam dicit teneri ad id impediendum.

2268 Hanc opinionem prorsus singularem, meritò dixi. Tamen enim non defuerit, qui tempore D. Bonaventuræ dixit, eum mortaliter peccare, qui cum impoenitentia de venialibus decedit, prout Seraphicus Doctor refert in 4. dist. 21. a. 1. q. 2. simul tamen admittit casum, quo quis præter usum liberi arbitrii decedat, tuncque possit, quòd peccata venialia, post hanc vitam, delentur per gratiam, cum desestatione voluntaria, ut ibidem videre est.

2269 Contra singularem itaque opinionem illam militat Scriptura, Patresque & Doctores omnes. Quòd enim venialia post hanc vitam quandoque remittantur, Scriptura docet Matth. 12. *Qui dixerit blasphemiam contra Spiritum sanctum, non remittetur ei, neque in hoc seculo, neque in futuro. In qua sententia datur intelligi* (ait Gregorius Magnus l. 4. Dialog. c. 39.) *quasdam culpas in hoc seculo; quasdam vero in altero seculo posse relaxari. Neque enim de quibusdam veraciter dicitur quòd non eis remittatur, neque in hoc seculo, neque in futuro* (inquit Augustinus 21. Civit. 24.) *nisi essent, quibus, esset non in isto, tamen remitteretur in futuro.* Ita etiam ex textu illo Evangelico arguunt Ildorus, V. Beda, Bernardus, & passim alii Patres, à quorum unanimi sensu, in sacra Scriptura expositione, recedere prohibent Concilia, Constantinopolitanum VI. esp. 19. & Tridentinum sess. 4.

2270 Nec sanctos illos Patres Recentior ille legitime exponit, de remissione in altero seculo quoad poenam, non quoad culpam. Tum quia nulla propriè sit poenae remissio in altero seculo. Tum quia remissionem culpæ, non solius poenæ, Sanctorum illorum verba expriment. Sicque eos S. Thomas intellexit q. 7. de malo a. 11. ubi expressè concedit, quòd idem Recentior singulariter

Tom. III.

negat, contingere scilicet casum, quo quis in solis moritur venialibus: *Quandoque contingit quòd aliqui in ipsis actibus peccatorum venialium, vel in proposito venialiter peccandi, occupentur somno, vel aliqua passione asserente usum rationis. Quibus (sic morientibus) manifestum est quòd in hac vita peccata venialia non dimittuntur. Es tamen propterea non impediuntur perpassi à vita æterna; ad quam nullo modo perveniunt, nisi immunes ab omni culpa effecti. Es idè oportet dicere, quòd remittuntur eis post hanc vitam, etiam quantum ad culpam, eo modo quo remittuntur in hac vita, scilicet per actum charitatis in Deum, repugnantem venialibus in hac vita commissis. Quia tamen post hanc vitam non est status merendi, ille dilectionis motus, in eis tollit quidem impedimentum venialis culpæ; non tamen meretur absolutiorem, vel diminutionem poenæ, sicut in hac vita. Non meretur etiam infansionem novæ gratiæ. Ob eandem rationem.*

Nec verò id necesse est ad remissionem venialium: utpote quorum macula non consistit in privatione gratiæ sanctificantis. In hac tamen vita absque gratiæ infusione nunquam remittuntur. Quia vel remittuntur in Sacramento; & tunc certa est infusio gratiæ per virtutem Sacramenti. Vel extra Sacramentum, per aliquem actum meritorium; & tunc vel ille, cui remittuntur, est iustus, vel non? Si iustus, per omnem actum meritorium suum acquirit gratiæ augmentum. Si non est iustus, sed peccator, venialia ipsi non remittuntur, nisi simul cum mortalibus. Hæc autem non remittuntur, nisi per gratiæ infusionem.

2271 Ex his 1. sponte ruunt, quæ Scriptor ille allegat pro sua illa singulari opinione. 2. patet quam infundata sit asserta ab ipso obligatio sub mortali efficiendi contritionem de venialibus ante mortem, quam Becanus severiorem; Tannerus aperte falsam; Nugnus appellat errorem in fide. Ego (à Censuris abstinens) solum pronuncio nullà ratione vel autoritate suscollatam. Neque enim homo, in mortis articulo, sine beatitudinis suæ contemptu, minus retinere potest affectum ad veniale peccatum; quam eum retinere possit in articulo susceptionis Sacramenti, sine contemptu Sacramenti.

Nec minus infundatam censeo obligationem, quæ divini providentia teneatur impedire, ne quis (statim post veniale) per violentam causarum liberarum, vel naturalem actionem causarum naturalium, factus amentis, vel phreneticus, vel aliter rationis usu privatus, in ea privatione (dempto sibi capite, vel transfixo corde) statim moriatur. Quia nullà etiam ratione vel autoritate obligatio ista fulcitur. Eam proinde asserere, est absque ratione & autoritate miracula quotidiana fingere, sine quibus impediti nequit quotidiana illa causarum secundarum efficientia.

2272 Dicendum itaque venialia in altero seculo remitti per actum charitatis, seu contritionis inde procedentis, quem iustus in solo veniali peccato decedens, elicit statim post egressum animæ è corpore. Nec difficulter elicit anima iusti, quæ à corporis vinculis exoluta, vehementissimo amoris impetu statim fertur in Deum, longè perfectius tunc à se cognitum, quam in vita.

2273 Nec tamen per actum illum amoris, seu contritionis, meretur seu gratiæ infusionem, seu poenæ remissionem, vel diminutionem, ut antè dixi. Nec proinde in eo quidquam est contra Scripturas, Concilia & Patres; ex quibus habemus quidem, in altera vita locum non esse poenitentiae, quæ status hominis mutetur de malo in bonum, vel homo mutetur quantum ad suam, vel quantum ad charitatem, vel gratiam (inquit S. Thomas loco citato ad 3.) manet quippe homo in

A a a